

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Ved lov nr. 25 af 16. februar 1932 om fortrinsret i høsten for året 1932 for gæld, der stiftes af ejere og brugere af landbrugsejendomme til anskaffelse af såsæd, frø og kunstgødning etableredes første gang en ordning, hvorefter ejere og brugere af landbrugsejendomme til sikkerhed for betalingen af visse rå- og hjælpestoffer indkøbt til ejendommens drift kunne stifte pant med fortrinsret i ejendommens høst. Den for 1932 indførte ordning fornyedes med visse mindre ændringer gennem en længere årrække ved årlige love, bortset fra årene 1945-46 og 1946-47. I rigsdagssamlingen 1949-50 fremsatte landbrugsministeren et forslag til lov om fortrinsret i høsten for året 1950, og under Rigsdagens behandling af lovforslaget rejstes spørgsmål om ønskeligheden af at gøre ordningen permanent. Landbrugsministeriet modtog i den følgende tid flere henvendelser til støtte herfor og iværksatte en undersøgelse af antallet af høstpantebreve. Under Rigsdagens behandling af et forslag til lov om fortrinsret i høsten for året 1951 fremsatte landbrugsministeren ændringsforslag, således at ordningen blev gjort permanent, og lovforslaget gennemførtes som lov nr. 50 af 14. februar 1951 om fortrinsret i høsten. Forslagets behandling findes i Rigsdagstidende 1950-51: Landstingstidende sp. 302, 385, 390, 394, 457; Folketingstidende sp. 1816, 2010, 2019; tillæg A, sp. 3655; tillæg C, sp. 297, 311 og 325. I 1954 og 1957 gennemførtes midlertidige ændringer af loven, hvorved fristen for fortrinsrettens bortfald forlængedes med 2 måneder.

Lovens tekst med senere ændringer er optaget som bilag 1.

I forbindelse med bestræbelserne på bekæmpelse af såkaldt dobbeltadministration, jfr. også lov nr. 311 af 19. juni 1974 om ændringer af forskellige lovbestemmelser om kommunal og amtskommunal administration m.v., fremkom der ønske om ændringer i høstpantebrevsordningen således, at den i lovens § 2 indeholdte ordning, hvorefter kommunalrådene skulle afgive erklæring i forbindelse

med udstedelse af høstpantebreve, ophævedes. Denne ændring blev gennemført ved lov nr. 537 af 17. november 1976 om ændringer af lov om fortrinsret i høsten. Desuden ophævedes efter henstilling fra justitsministeriet lovens § 7, stk. 2, om fritagelse for tinglysningsafgift, idet det omhandlede gebyr var afskaffet. Lovens § 7, stk. 1, om fritagelse for stempelafgift, ophævedes derimod ikke, uanset at denne afgiftsfritagelse måtte anses for bortfaldet ved § 90, stk. 3, i lov nr. 174 af 30. april 1969 om stempelafgift. Forslagets behandling findes i Folketingstidende 1976/77: Folketingets forhandlinger sp. 399, 962, 1077, 1321; tillæg A sp. 749; tillæg C sp. 17.

I 1981 fremsatte medlemmer af Venstre og Det konservative Folkeparti forslag til lov om ændringer i lov om fortrinsret i høsten (L 176), hvorefter »sprøjtemidler« skulle omfattes af loven, og hvor tillige foresloges en udskydelse af forfaldstiden og fristen for indgivelse af begæring om udpantning til fogeden. Forslaget blev ikke gennemført. Der henvises til Folketingstidende 1980/81: Folketingets forhandlinger sp. 6737, 8630; tillæg A sp. 4049.

I 1980-81 fremførtes fra forskellige sider ønsker om at afskaffe stempelafgiften for høstpantebreve. Stempelafgiften udgjorde på dette tidspunkt 15 promille af den pålydende værdi. I begyndelsen af 1981 fremsatte medlemmer af Venstre og Det konservative Folkeparti forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift (L 177), hvorefter dokumenter oprettet i medfør af lov om fortrinsret i høsten påny skulle være stempelfri. Dette forslag kom til behandling i folketinget sammen med et af regeringen fremsat lovforslag (L 189) om nedsættelse af stempelafgiften på høstpantebreve til 3 promille. Regeringens forslag gennemførtes som lov nr. 158 af 10. april 1981 om ændring af lov om stempelafgift. Der henvises til Folketingstidende 1980/81: Folketingets forhandlinger sp. 8026, 8621, 9405, 9812; tillæg A sp. 4513; tillæg B sp. 551, 593; tillæg C sp. 471. Nedsættelsen af stempelafgiften blev imidlertid, jfr. også bemærkningerne til lovforslaget, begrænset til de hidtidige områder for